

پایتخت کتاب ایران

بهمن ۱۳۹۸

انجمن نویسندگان
کودک و نوجوان

خانه کتاب

بنده کتابخانه ملی
موسسه گشود

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مکاتب و مراکز اسنادی

کمیسیون
ملی یونسکو

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی

انجمن کتابداری و
اطلاع رسانی ایران

انجمن اسنادی-مکتوبی
و کتابخانه‌های ایران

معاونت توسعه و منابع
و مدیریت اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان شهرهای
کتاب و هنرهای کهن

سازمان مسابقات
کتاب و هنرهای کهن

خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان فجر، نیش کیهان، ساختمان فجر، ستاد هماهنگی شهرها و روستاهای دوستدار کتاب - تلفن: ۸۸۳۴۲۹۸- / ۸۸۳۴۲۹۷۹ / ۸۸۸۶۱۳۴۴

فراخوان ششمین دوره انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران

معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طرح «انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران» را با هدف توسعه فرهنگی و ترویج کتاب‌خوانی از طریق حمایت از برنامه‌ها و پیشنهادهای نو و ابتکاری، اثربخش و پایدار برگزار می‌کند. «پایتخت کتاب ایران» عنوانی است که هر سال به یک شهر شرکت کننده که بر اساس نظر هیئت داوران، بهترین برنامه را برای ترویج کتاب‌خوانی ارائه کرده باشند، اعطا می‌شود. این طرح با مشارکت برخی از نهادهای دولتی و غیردولتی از جمله کمیسیون ملی یونسکو، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی، اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد، تشکل‌های نشر و دیگر نهادها و سازمان‌های فعال و علاقه‌مند در این زمینه اجرا می‌شود. شهر منتخب علاوه بر لوح تقدیر مقامات عالی‌رتبه کشوری، مجموعه‌ای از تسهیلات، اعتبارات و منابع فرهنگی دریافت می‌کند.

در پنج دوره برگزاری این برنامه به ترتیب شهرهای اهواز (۱۳۹۴)، نیشابور (۱۳۹۵)، بوشهر (۱۳۹۶)، کاشان (۱۳۹۷) و یزد (۱۳۹۸) توانسته‌اند عنوان «پایتخت کتاب ایران» را کسب کنند.

برنامه‌های سال ۱۳۹۹ هر شهر در زمینه ترویج کتاب‌خوانی که با همکاری دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی تدوین و با امضای شهردار و رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه می‌شود، قابلیت شرکت در طرح پایتخت کتاب ایران را دارد.

شهر انتخاب شده ملزم به ارائه گزارش‌های دوره‌ای منظمی از پیشرفت برنامه‌های ارائه شده به دبیرخانه طرح انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران است. اگر شهر انتخاب شده تا پاییز آن سال بر اساس برنامه‌ها و جدول زمان‌بندی ارائه شده فعالیت قابل توجهی نداشته باشد، احتمال تجدید نظر و پس گرفتن عنوان پایتخت کتاب براساس رأی هیئت داوران وجود خواهد داشت.

اهداف کلی

- * کمک به توسعه پایدار، فرهنگی و اجتماع‌محور شهرها
- * انسجام‌بخشی به فعالیت‌های فرهنگی در شهرها با محوریت کتاب و کتاب‌خوانی
- * کشف، جذب، ساماندهی و بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های محلی و بومی برای ترویج کتاب‌خوانی
- * تقویت برنامه‌ریزی و نگاه به آینده

ویژگی‌های کلی برنامه‌های ارسالی شهرها

۱. برنامه‌ها، فعالیت‌ها و اقدام‌ها به طور ویژه برای پایتخت کتاب طراحی شده باشد.
۲. متناسب با نیازهای محلی، آیین‌های بومی و ارزش‌های دینی و ملی باشد.
۳. تأثیرات پایداری در ارتقای سطح فرهنگ کتاب‌خوانی داشته باشد.
۴. از مشارکت مردمی و پشتیبانی شرکت‌های بزرگ تجاری، کارخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی برای تأمین هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری برخوردار باشد.
۵. قابلیت الگوبرداری داشته باشد.
۶. در محتوا و شیوه اجرا نوآورانه و کیفی باشد.
۷. برنامه‌های هر شهر می‌تواند شامل تمام شهرستان‌ها و روستاهای آن باشد.
۸. قابلیت و ضمانت اجرایی داشته و اسناد لازم برای ضمانت اجرایی به پیوست باشد. (اسنادی همچون توافق‌نامه‌ها، قراردادهای اجرایی، مصوبات شورای شهر و شوراهای ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی، به‌عنوان مستندات تضمینی در نظر گرفته می‌شوند.)

۹. برآورد کلی از هزینه‌های برنامه‌ها داشته باشد. در برآورد مالی به منابع تأمین منابع، شیوه‌های بهره‌وری و کسب بیشترین تأثیر اشاره شود.

۱۰. گستره اجرای برنامه می‌تواند در سطح شهر، یا در سطوح محلی، ملی و حتی منطقه‌ای و بین‌المللی باشد.

۱۱. جدول زمانی قابل ارزیابی و پیگیری دقیقی را ارائه دهد.

شرایط حداقلی برنامه‌های هر شهر

برنامه ارسالی باید حاوی معرفی مجموعه برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، ترویجی و ابتکاری در حوزه کتاب برای حداقل یک سال و حداکثر دو سال با شرایط زیر باشد:

- * مشارکت همه اجزای صنعت نشر (پدیدآورندگان، ناشران، توزیع‌کنندگان، کتاب‌فروشان، کتاب‌داران و...)
- * مشارکت همه نهادها و فعالان حوزه کتاب و کتاب‌خوانی مانند کتابخانه‌ها، کتاب‌داران و غیره.
- * مشارکت سازمان‌های غیردولتی و دولتی مرتبط با کتاب‌خوانی
- * حضور فعال مفاخر، مشاهیر و هنرمندان شاخص و محبوب
- * در نظر گرفتن طیف گسترده مخاطبان (از جمله زنان، کودکان و نوجوانان)
- * برنامه‌های باید اثربخش، خلاقانه و پایدار باشند.

استناد و مدارک مورد نیاز:

۱. فرم‌های تکمیل شده با امضا و مهر رئیس اداره یا مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی و شهردار
۲. مشروح طرح‌ها و برنامه‌ها
۳. مستندات شامل توافق‌نامه‌ها، قراردادهای اجرایی، تعهدنامه‌ها، مصوبات شورای شهر و شورای اداری شهرستان و صورت جلسات امضا شده شورای تدوین برنامه شهر و غیره.
۴. جدول زمان‌بندی ماهیانه
۵. گزارش پیشرفت برنامه‌های سال گذشته براساس جدول ارائه شده و همراه با مستندات مکتوب و تصویری (برای شهرهایی که در دو دوره گذشته برنامه پایتخت کتاب ایران شرکت کرده‌اند).

نحوه شرکت:

شهرهای متقاضی باید مدارک لازم را تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۲۳ آذر ۱۳۹۸ از طریق پست به دبیرخانه مرکزی انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران به نشانی: تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان فجر (جم سابق)، شماره ۷، ساختمان فجر، طبقه ۵، کد پستی ۱۵۸۹۷۴۳۱۱۱ ارسال کنند.

شماره تماس‌های ۸۸۳۴۲۹۷۹ - ۸۸۸۶۱۳۲۴ - ۸۸۳۴۲۹۸۰

فرم شماره ۱ - معرفی شهر، زیرساخت‌ها، چشم‌اندازها و برنامه‌های آن

۱. معرفی شهر (هر بخش در حداکثر یک صفحه)

- * زیرساخت‌های جمعیتی و اجتماعی (توصیف وضعیت اقتصاد، سواد، میانگین سنی، اشتغال، و غیره)
- * پیشینه و وضعیت فرهنگی (توصیف سوابق و اقدامات فرهنگی شهر و هویت فرهنگی آن)
- * زیرساخت‌های فرهنگی (شامل وضعیت کمی و کیفی ناشران، کتابخانه‌ها، کتاب‌فروشی‌ها، انجمن‌های ادبی و هنری، تشکل‌های نشر، پدیدآورندگان و مؤلفان و مفاخر فرهنگی و غیره)

۲. چشم‌انداز شهر در حوزه کتاب (در حد یک بند)

۳. راهبردها و اهداف شهر برای توسعه کتاب و کتاب‌خوانی

اهداف:

راهبردها:

فرم شماره ۲ - فهرست برنامه‌های عملیاتی *

لطفاً مشخصات هر برنامه یا طرح را در این فهرست وارد نمایید.

ردیف	عنوان فعالیت	مجری و نهادها و گروه‌های همکار	گستره و مخاطب	هزینه	توضیحات
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					

<p>نام و نام خانوادگی رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان:</p> <p>شماره تلفن ثابت:</p> <p>شماره تلفن همراه:</p> <p>امضا و مهر:</p>	<p>نام و نام خانوادگی شهردار:</p> <p>کد شهر:</p> <p>شماره تلفن ثابت:</p> <p>شماره تلفن همراه:</p> <p>امضا و مهر:</p>
--	--

* هر شهر می‌تواند در صورت توان اجرایی و مالی بیش از ۱۰ برنامه عملیاتی معرفی کند.

* برای هر برنامه عملیاتی فرم جداگانه‌ای تنظیم شود.

فرم شماره ۳ - شرح برنامه‌های عملیاتی*
« انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران »

عنوان فعالیت:

اهداف و راهبرد:

شیوه اجرا:

نهادها و گروه‌های همکار:

☐ سازمان‌های دولتی	☐ هنرمندان و اهل فرهنگ	☐ امامان جماعت
☐ سازمان‌های غیردولتی	☐ ورزشکاران	☐ سایر سازمان‌ها
☐ صنایع و کارخانه‌ها	☐ مشاهیر	لطفاً نام ببرید:

اجزای صنعت نشر همکار:

☐ پدیدآورندگان	☐ ناشران	☐ کتاب‌فروشان
☐ کتابداران	☐ سایر گروه‌ها	لطفاً نام ببرید:

* برای هر برنامه عملیاتی، جداگانه فرم پر شود.

* اهداف و راهبردها با ارجاع به موارد مندرج در فرم شماره یک استخراج شود.

در خصوص نحوه همکاری و مشارکت گروه‌ها و سازمان‌ها با ذکر نام و جزئیات توضیح دهید.

گستره جغرافیایی اجرا:

گستره مخاطبان اجرا (طیف مخاطبان اعم از مردان، زنان، کودکان و نوجوانان):

میزان هزینه:

نحوه تأمین منابع و درصد مشارکت هر یک از حامیان:

بازه زمانی اجرا:

پیش‌بینی نتایج مورد انتظار از اجرای برنامه:

شیوه ارزیابی حصول نتایج مورد انتظار:

شیوه اطلاع‌رسانی و معرفی فعالیت به مردم و مخاطبان:

فرم شماره ۴ - جدول عملکرد فعالیت‌های سال گذشته

لطفاً مشخصات هر برنامه یا طرح را در این فهرست وارد نمایید.

ردیف	عنوان فعالیت	نهادهای همکار	میزان پیشرفت	نتایج حاصله	توضیحات
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					

<p>نام و نام خانوادگی شهردار:</p> <p>کد شهر:</p> <p>شماره تلفن ثابت:</p> <p>شماره تلفن همراه:</p> <p>امضا و مهر:</p>	<p>نام و نام خانوادگی رئیس فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان:</p> <p>شماره تلفن ثابت:</p> <p>شماره تلفن همراه:</p> <p>امضا و مهر:</p>
--	--

* مستندات مربوط به میزان پیشرفت شامل (گزارش‌های اجرایی، عکس و فیلم و غیره) ارسال شود.

فرم شماره ۵- جدول زمان بندی اجرای برنامه ها

ردیف	ماه	عنوان برنامه ها	درصد پیشرفت	درصد مصرف بودجه	نحوه مشارکت نهادهای همکار
۱	فروردین				
۲	اردیبهشت				
۳	خرداد				
۴	تیر				
۵	مرداد				
۶	شهریور				
۷	مهر				
۸	آبان				
۹	آذر				
۱۰	دی				
۱۱	بهمن				
۱۲	اسفند				

توجه:

۱. در هر ماه می توان بیش از یک برنامه اجرا کرد.
۲. ممکن است یک برنامه چندماه به طول بیانجامد. در این صورت در همه ماه های اجرا شده، عنوان برنامه نوشته می شود و درصد پیشرفت آن و توضیحات متناسب در ادامه می آید.
۳. در داوری و ارزیابی فعالیت های شهر پایتخت کتاب، این جدول مبنا قرار می گیرد.

فهرست اسناد و مدارک ارسال شده

اینجانب رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان موارد ذیل را برای شرکت در برنامه پایتخت کتاب ایران ارسال می‌کنم.

☐	فرم شماره ۱	برای تعداد فعالیت
☐	فرم شماره ۲	برای تعداد برنامه
☐	فرم شماره ۳	
☐	مستندات (شامل تفاهم‌نامه‌ها، مصوبات اجرایی، صورت‌جلسات و غیره)	مورد
☐	کتاب	جلد
☐	تصویر	مورد در قالب
☐	فیلم در قالب مدت کلی فیلم: دقیقه
☐	سایر موارد
☐	جدول زمان‌بندی اجرای برنامه‌ها	در صفحه و شامل مورد

مشخصات رابط دبیرخانه انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران در شهر:

نام و نام خانوادگی:

شماره تلفن همراه:

شماره فاکس:

آدرس پست الکترونیک:

مالکیت معنوی اسناد و گزارش‌ها

معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند از اسناد، تصاویر، فیلم‌ها و گزارش‌های ارسالی برای این طرح در سایر برنامه‌های پژوهشی، ترویجی و رسانه‌ای این معاونت استفاده کند و مجوز استفاده از آنها از صاحبان آثار دریافت شده است.

دستورالعمل اجرایی شرکت در برنامه انتخاب و معرفی ششمین پایتخت کتاب ایران

به منظور اجرای فراخوان انتخاب و معرفی ششمین پایتخت کتاب ایران، دستورالعمل زیر اجرایی می‌شود:

۱- از آنجا که تدوین و ارائه برنامه‌های سالانه هر شهر در زمینه ترویج کتاب‌خوانی بر عهده ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی و شهرداری‌هاست، ضروری است تشکیل دبیرخانه یا ستاد تدوین برنامه پایتخت کتاب ایران در ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی هر شهر در دستور کار قرار گیرد. این دبیرخانه باید تا روز شنبه مورخ اول تیر ۱۳۹۸، تشکیل شود. چنانچه فرماندار یا استاندار یا مقام برجسته دیگری در این ستاد یا دبیرخانه حضور داشته باشد، می‌توان ریاست دبیرخانه یا نشست‌ها را به او واگذار کرد. افراد زیر می‌توانند در شورای برنامه ریزی حضور داشته باشند:

* فرماندار شهر (رییس شورا)

* شهردار (نائب رییس شورا)

* رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی (دبیر شورا)

* امام جمعه شهر یا یک نفر به نمایندگی ایشان

* رئیس شورای شهر

* رئیس اداره کتابخانه‌های عمومی

* مسئول یا نماینده واحد صداوسیما

* رئیس واحد سازمان تبلیغات اسلامی در شهر

* رئیس اداره آموزش و پرورش

* مدیر سازمان اسناد و کتابخانه ملی استان (برای مراکز استان‌ها)

* مدیر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

* نمایندگان تشکلهای غیردولتی نشر

* نماینده تشکلهای غیردولتی اهل قلم و انجمن‌های ادبی شهر

* نماینده انجمن مرکزی اولیا و مربیان

* نماینده کتاب‌فروشان

* رئیس انجمن کتابخانه‌های عمومی شهرستان

* صاحبان صنایع، کارخانه‌ها و مؤسسات بزرگ تجاری

* سمن‌ها و نهادهای داوطلبانه غیردولتی فعال در حوزه کتاب‌خوانی

* نماینده دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

* نماینده تیم‌ها و گروه‌های ورزشی و هنری

* کارشناسان متخصص رشته‌های مرتبط

تبصره ۱: اعضای شورا براساس مقتضیات محلی و منطقه‌ای تعیین می‌شود، اما در هر صورت حضور نمایندگان تشکلهای

نشر و قلم و کتابفروشان ضروری است.

تبصره ۲: پیشنهاد می‌شود در تدوین برنامه شهر از مشورت‌های نخبگان، روحانیون (به‌خصوص امامان جمعه)، استادان

دانشگاه و مدیران دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط بهره‌گرفته شده و پشتیبانی آنان نیز جلب شود.

۲- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهر، رابط با دبیرخانه مرکزی انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران است.

۳- از آنجا که برگزیده این طرح فقط یک شهر است و آن شهر هم در یک رقابت فشرده برای معرفی پایتخت جهانی کتاب نامزد خواهد شد، مناسب است برنامه ارسالی کاملاً در دبیرخانه یا ستاد تدوین پایتخت کتاب ایران هر شهر بررسی، تدوین و تنظیم نهایی شود.

۴- برنامه تدوین‌شده ضمن معرفی مجموعه فعالیت‌های فرهنگی ترویجی در زمینه کتاب‌خوانی از مشارکت همه اجزای صنعت نشر (پدیدآورندگان، ناشران، کتاب‌فروشان، کتابداران)، مشارکت سازمان‌های دولتی و غیردولتی مرتبط با کتاب‌خوانی، حضور فعال هنرمندان، مفاخر و مشاهیر و طیف گسترده مخاطبان از جمله زنان و کودکان و نوجوانان بهره‌مند باشد.

۵- ویژگی‌های کلی که در فراخوان قید شده است، حتماً در برنامه‌ها و طرح‌های ارسالی لحاظ شود.

۶- برنامه‌های واجد شرایط باید حداکثر تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخ ۳۰ آذر ۱۳۹۸، به دبیرخانه مرکزی ستاد برگزاری انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران واقع در تهران ارسال شود.

۷- زمان برگزاری مراسم و معرفی شهر برگزیده، متعاقباً اعلام خواهد شد.

۸- برنامه‌های ارسالی برای شرکت در این رویداد باید شامل مدارک زیر باشد:

- برنامه و طرح‌های پیشنهادی به‌صورت تفصیلی بر اساس فرم‌های پیوست
- فرم‌های تکمیل‌شده با امضا و مهر رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و شهردار
- مستندات (توافق‌نامه‌ها، قراردادهای اجرایی، مصوبات شورای شهر و شورای اداری و غیره در قالب گزارش‌های مکتوب، عکس و فیلم) برای فعالیت‌های انجام شده در شهرستان (لوح فشرده حاوی مطالب و مستندات ارسال شود)

۹- آدرس دبیرخانه مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، خیابان قائم‌مقام فراهانی، خیابان فجر، شماره ۷، ساختمان فجر، طبقه ۵،

کد پستی: ۱۵۸۹۷۴۳۱۱۱ تلفن: ۸۸۳۴۲۹۷۹ - ۸۸۳۴۲۹۸۰-۸۸۶۱۳۲۴ پست الکترونیک iranbookpromotion@gmail.com

فرم‌های خام و دستورالعمل‌های اجرایی در سایت www.bookpromotion.ir قابل دریافت است.